

HOUSE OF PANAMA

Aanvraag ontwikkel- en
validatietraject Brabant C

**PANAMA
PICTURES**
where dance meets circus

HOUSE OF PANAMA

Aanvraag ontwikkel- en validatietraject Brabant C

INHOUD

1. Inleiding | House of Panama

In dit hoofdstuk beschrijven we het plan om House of Panama te ontwikkelen in de periode 2023 en 2024, in aanloop naar de nieuwe kunstenplanperiode 2025-2028. We beschrijven de onderdelen van het huis, de betekenis ervan en de rol die we willen spelen.

2. Onderbouwing van de aanvraag bij Brabant C

In dit deel beschrijven we hoe House of Panama op duurzame wijze het cultuursysteem in Noord-Brabant en daarbuiten versterkt, met hoge kwaliteit, een levendig en betekenisvol netwerk en een innovatieve bedrijfsmatige aanpak.

3. De voorwaarden voor een ontwikkelaanvraag bij Brabant C

We laten in dit hoofdstuk zien dat we aansluiten bij de voorwaarden die Brabant C stelt, met nieuw en hoogwaardig aanbod, met grote betekenis voor (nieuw) toptalent.

4. Onze ontwikkelvragen voor 2023 en 2024

- Hoe draagt House of Panama optimaal en duurzaam bij aan de verdere ontwikkeling van het genre circus/dans?
- Wat leert ons het eerste jaar House of Panama op het gebied van nieuw cultureel ondernemerschap?
- Hoe kan House of Panama voor aangesloten circus/dansmakers en voor Panama Pictures een stevige positie verwerven in een internationale context?
- Hoe werkt House of Panama op passende wijze aan zichtbaarheid?

5. Actieplan House of Panama

6. Waar heeft Panama Pictures de steun van Brabant C voor nodig?

7. Drie perspectieven; ons vergezicht

Bijlagen:

Overzicht van bestaande en nieuwe activiteiten Panama Pictures | House of Panama en onze uitgangspunten voor House of Panama

1. INLEIDING

De ontwikkeling van een nieuw project van Panama Pictures: House of Panama.

In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkeling van House of Panama in de periode 2023 en 2024, in aanloop naar de nieuwe kunstenplanperiode 2025-2028.

Het gezelschap en de organisatie Panama Pictures ontwikkelt in 2023 en 2024 House of Panama. Het is een nieuw huis voor research en creatie dat de activiteiten van het gezelschap Panama Pictures combineert met de activiteiten van House of Panama, met geassocieerde (jonge) makers, residenties, talentontwikkeling en de verdere ontwikkeling van het genre circus/dans.

De vijf hoofdactiviteiten van House of Panama in deze periode zijn:

- a. associated artists ondersteunen en coproducties met hen aangaan
- b. residenties van nieuwe makers ondersteunen
- c. *Days of Panama* organiseren als belangrijk presentatiemoment
- d. 'labs' organiseren voor de inhoudelijke ontwikkeling van het genre circus/dans
- e. de uitwisseling met het buitenland op gang brengen.

Gebruikmakend van de expertise van Panama Pictures, en de uitstekende faciliteiten in Den Bosch (de fysieke plek & de shared services), ontstaat een Huis waar circus en dans zichtbaarder worden dan voorheen en waar nieuwe ontwikkelingen in gang gezet worden. House of Panama wordt de plek waar Panama Pictures zich omringt met nieuwe, verwante makers en activiteiten, en waar op een vanzelfsprekende manier kruisbestuiving ontstaat. Een aantal vaste makers (associated artists) werkt regelmatig in het Huis voor onderzoek en (co-)productie; jonge talenten vliegen bij House of Panama in en uit voor een residentie of een serie workshops.

Continue verdieping, vernieuwing en verjonging in een dynamische omgeving; dat is wat House of Panama de sector straks te bieden heeft. House of Panama is en blijft gevestigd in 's-Hertogenbosch, met als belangrijke ankerplaats de studio en de werkplaatsen aan de Beverspijken. House of Panama zet van daaruit de deuren open naar de wereld.

The Man who fell from the sky, Panama Pictures.
foto: Teis Albers

House of Panama bestaat uit deze onderdelen:

A. De producties van het gezelschap Panama Pictures voor theater, locaties en festivals in Nederland, Europa en daarbuiten. Op dit moment (2023) maakt Panama Pictures met succes minimaal twee nieuwe voorstellingen per seizoen, een grote zaalvoorstelling en een kleinere reizende (festival-)voorstelling. Daarnaast zijn er ‘specials’ zoals *Trails and Traces*, waar divers nieuw werk getoond wordt. Het artistieke team van Panama Pictures speelt een inhoudelijke rol in House of Panama met begeleiding, advies en training. Hun ervaring en expertise op het gebied van circus, dans, speciaal gecomponeerde muziek en monumentale scenografie zetten ze in op verzoek van de associated artists en residenten.

B. Coproducties en producties van de associated artists Per periode verbinden we twee jonge gezelschappen of makers aan ons huis. We bieden ze structurele begeleiding en we coproduceren een of twee van hun voorstellingen. Ze maken gebruik van onze faciliteiten en netwerk. Deze makers kunnen langere tijd verbonden blijven aan ons huis, in welke vorm dan ook, afhankelijk van hun ontwikkeling. Associated artists zijn vertegenwoordigd in de artistieke raad van House of Panama. We verbinden onze naam aan hun ontwikkeling, zonder onze stempel erop te willen drukken. Op dit moment zijn **Julian Vogel** en **Tea Time Company** de eerste associated artists van Panama Pictures. Zij zijn nauw betrokken bij de inhoudelijke ontwikkeling van House of Panama.

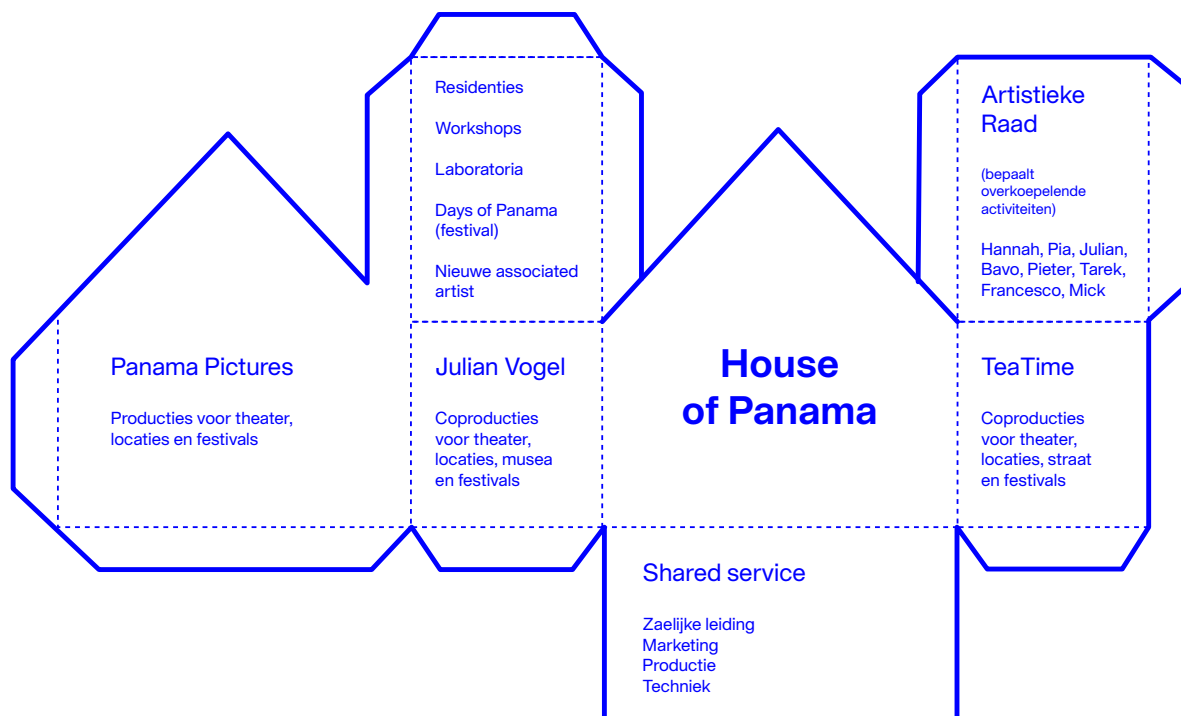
Tea Time Company heeft met support van Panama Pictures tweejarige steun gekregen van Fonds Podiumkunsten / Nieuwe Makersregeling. Dat biedt een stevige basis voor hun verdere ontwikkeling in ons huis.

Julian Vogel is geselecteerd om als laureaat voor het gerenommeerde Europese Circus Next netwerk 2020/2021 zijn werk in een internationale context verder te ontwikkelen en te presenteren.

C. Artistieke raad De raad bestaat uit Pia Meuthen, overige vertegenwoordiger(s) van de performers van Panama Pictures en de associated artists. Gezamenlijk bepalen zij de inhoudelijke koers voor de overkoepelende activiteiten zoals *Days of Panama*, labs, thema’s en medewerkers voor de residenties en workshops. De artistieke raad buigt zich dus louter over de collectieve artistieke aanpak van House of Panama, niet over de losse producties van de makers zelf. De raad komt tweemaandelijks bijeen.

D. Onderzoek Onze *research & development* entameren we door middel van het organiseren van laboratoria. Deze ‘labs’ zijn bedoeld voor artistieke uitwisseling en research, waarvoor Panama Pictures haar eigen cast en haar associated artists uitnodigt en daarnaast een aantal plekken aanbiedt aan het werkveld. Hiermee maken we ruimte voor echt onderzoek, los van een productie. Dit doen we om de eigen artistieke ontwikkeling te voeden, om elkaar te inspireren en om het genre verder te brengen. Het betreft echt een gelijkwaardige uitwisseling op de werkvloer. We denken twee laboratoria van drie dagen per jaar te realiseren. De thema’s worden door de Artistieke Raad bepaald; ook de vrije plekken worden door hen toebedeeld. Voorbeelden van mogelijke thema’s zijn dramaturgie binnen interdisciplinaire voorstellingen, de omgang met objecten en integratie van lichtontwerp.

Deze labs bieden we aan zonder kosten; men komt immers ook iets brengen. We voorzien tien plekken per lab: vijf of zes plekken voor Panama Pictures en associated artists, één expert en drie of vier plekken voor mensen uit het werkveld (breed). We werken met een open call. We willen ons laten verrassen, niet alles wordt door ons bepaald. Een deel van het programma wordt gestuurd en een deel moet open zijn. Het eerste onderzoek zal naar verwachting gaan over omgaan met objecten.

E. Residenties Nieuwe circus/dansmakers en -gezelschappen worden in staat gesteld om een korte of langere periode te werken in ons huis. Een artistiek, technisch en/of zakelijk begeleidingsprogramma op maat stelt hen in staat om volgende stappen in hun ontwikkeling te zetten. Voor de artistieke raad van House of Panama is dit een uitstekend middel om kennis te maken met makers die door kunnen groeien naar de rol van associated artist in ons huis. In 2023 zal er nog één residentie plaatsvinden, in 2024 zijn dit er vier. De residenten krijgen vier uur coaching aangeboden.

F. Workshops Voor dansers en acrobaten op professioneel niveau verzorgen we meerdere keren per jaar workshops. De performers en choreografen van Panama Pictures en de associated artists zijn leiders en ontwerpers van deze workshops.

G. Festival Days of Panama Dit is een jaarlijkse showcase die laat zien wat in House of Panama ontwikkeld werd en wordt. Makers en gezelschappen in ons huis laten in een kleinschalige setting zien welke ontwikkeling ze doormaken. *Work in progress* van associated artists, residenten én Panama Pictures vormen de hoofdmoot. Feedbackgesprekken maken deel uit van het programma. Daarnaast is er een inhoudelijk programma voor programmeurs en (internationale) professionals uit de context van circus en dans. De locatie is de Panama Pictures Studio in 's-Hertogenbosch.

H. Shared services op het gebied van zakelijke leiding, marketing, coaching, productie en techniek. Deze diensten worden door de organisatie en het artistieke team van Panama Pictures (artistieke en zakelijke leiding, marketingmedewerker, performers) in de volle breedte aangeboden aan de associated artists en in beperktere mate aan de deelnemers aan de residenties en workshops. Op deze manier werken we aan duurzaam cultureel ondernemerschap: ervaring en expertise worden gericht ingezet voor de zakelijke en inhoudelijke ontwikkeling van ons specifieke genre. Voor het team van Panama Pictures betekent dit een verrijking van de dagelijkse praktijk: dat wat er binnen de organisatie inmiddels is 'uitgevonden', komt nu ten goede aan een veel bredere groep performers, makers en zakelijke leiders. Een aansprekend voorbeeld is de steun die we geven bij het aanvragen van de Nieuwe Makersregeling van het Fonds Podiumkunsten; Tea Time Company heeft met ons deze aanvraag succesvol doorlopen.

De samenwerkingspartners van House of Panama

Met veel van onze beoogde samenwerkingspartners heeft Panama Pictures al een stevige band; we betrokken hen al bij de verkennende gesprekken in de periode juli 2022 tot en met mei 2023.

De onderstaande opsomming is nog niet compleet en zal de komende tijd nog worden uitgebreid.

Organisatie	Rol	Vestigingsplaats
Festival Circolo	Programmerend festival	Tilburg
Fontys Hogeschool / APACA	Opleider	Tilburg
Circus Kapel	Residentieplek	's-Hertogenbosch
Festival Circusstad	Programmerend festival	Rotterdam
TENT	Productiehuis	Amsterdam
Cirquemanía	Programmerend festival	Den Haag
Verkadefabriek	Programmerend theater	's-Hertogenbosch
Impresariaat Bureau Berbee	Impresariaat NL	Amsterdam
Codarts	Opleider	Rotterdam
Tea Time Company	Associated artist	Tilburg
Julian Vogel	Associated artist	Zwitserland
Gemeente 's-Hertogenbosch	Lokale overheid	's-Hertogenbosch
Theater aan de Parade	Programmerend theater	's-Hertogenbosch
Suzie Blok (ICK Artist Space) Conny Janssen(C J Danst) Marco Gerris (ISH dance collective)	Klankbordgroep voor de ontwikkeling van House of Panama	Nederland

House of Panama kiest positie in de keten van talentontwikkeling in Brabant:

De opleiding **ACaPA | Circus and Performance Art, Fontys** (studenten en alumni) >>
Makershuis Tilburg (beginnende, net afgestudeerde makers) >>
PLAN Brabant (doorontwikkeldende talenten in Nederlandse context) >>
House of Panama (toptalent in internationale context).
 Daarmee zijn ACaPA, Makershuis en PLAN beoogde samenwerkings- en afstemmingspartners van ons huis.

Belangrijke **milestones** in de komende periode

- **Oktober 2023** We maken de start van House of Panama bekend binnen de theater-, dans- en circussector en bij de opleidingen.
- **Oktober 2023** De formatie van Panama Pictures is op sterkte gebracht om House of Panama gestalte te geven. Start van de eerste activiteiten van de Artistieke Raad
- **Oktober 2023** Eerste gesprekken met de klankbordgroep; Suzie Blok, Connie Janssen en Marco Gerris.
- **November 2023** Start van de eerste workshops, onderzoekslabs en residenties i.h.k.v. House of Panama
- **Januari 2024** Presentatie van de toekomstplannen van House of Panama richting de nieuwe kunstenplanperiode
- **Februari 2024** Indienen aanvraag bij Fonds Podiumkunsten, Provincie Noord-Brabant en stad 's-Hertogenbosch
- **Vanaf voorjaar 2024** Voorstellingen van associated artists en Panama Pictures op podia en festival in Nederland en daarbuiten
- **Zomer 2024** Selectie van nieuwe associated artists
- **September - oktober 2024** Evaluatie van het onderzoeks- en validatietraject met Brabant C.
- **Najaar 2024** Plan House of Panama 2025-2030 is klaar, inclusief financieringsplan en fondsenstrategie.
- **Najaar 2024** coproductie en Nederlandse tournee Ceramic Circus – Julian Vogel
- **November 2024** Eerste editie van Days of Panama in 's-Hertogenbosch
- **Januari 2025** Aanvang kunstenplanperiode 2025-2028 en aanvang 'fase 2' van House of Panama

De betekenis en de rol van House of Panama.

Panama Pictures denkt met de ontwikkeling van House of Panama een positieve impuls te geven op verschillende gebieden: genreontwikkeling, talentontwikkeling, leiderschap en bereik.

Ontwikkeling van het genre circus/dans

Met de realisatie van House of Panama ontstaat er nieuwe ruimte voor talentontwikkeling onder de bezielende vleugels van het gezelschap. Er komen residenties en werkperiodes voor jonge makers, er ontstaat zodoende extra ruimte voor experiment. Deze residenties en werkperiodes zijn solide ingebed en worden op maat begeleid. Omdat meer makers zich direct of indirect verbinden aan Panama Pictures, ontstaat er een rijkere omgeving rondom het gezelschap, dat z'n invloed zal hebben op de staat van het genre circus/dans in Nederland. We leiden niet op, maar we ondersteunen jonge makers waar we in geloven. We geven ruimte aan research en aan verdieping; dat zijn stappen die we samen zetten. We geloven in een horizontale werkwijze. Dat werkt ook voor het gezelschap verdiepend en is tevens een kwaliteitsimpuls voor het genre circus/dans. Omdat in de laboratoria artistieke uitwisseling op de vloer gecombineerd wordt met onderzoek naar nieuwe aspecten, dragen deze ook bij aan de genreontwikkeling.

Een stimulans voor de talentontwikkeling in relatie tot het genre circus/dans

Jonge makers vinden de juiste begeleiding bij hun plannen en ze vinden inbedding bij een gezelschap. Ze krijgen toegang tot een ervaren zakelijk, technisch en productioneel team, ze profiteren van de ervaring van het artistieke team. Er ontstaan meer stage- en werkervaringsplekken. De HBO-opleidingen (performance, dans en circus) vinden bij House of Panama onder één dak een rijkgeschakeerde praktijk van circus/dans in al haar facetten en ontwikkelingsfasen.

Duurzame ontwikkeling van nieuw leiderschap in circus/dans

De performers en het artistieke team van Panama Pictures krijgen binnen House of Panama nieuwe kansen om hun ontwikkeling een boost te geven, naast hun werk aan en in de (grote) voorstellingen. Als mentor voor anderen en met coördinerende werkzaamheden op het gebied van talentontwikkeling kunnen ze hun instrumentarium verrijken en werken aan hun toekomst.

Expertise, ervaringen, onderzoek en experimenten worden vanuit één huis voor de (internationale) podiumkunsten ontsloten en aangeboden. Noord-Brabant heeft met House of Panama straks een herkenbare en belangrijke speler op het gebied van circus/dans, passend bij de ambities van de stad 's-Hertogenbosch (podiumkunsten!) en de provincie Noord-Brabant (internationalisering en talentontwikkeling).

Een breder bereik en grotere bekendheid voor het genre circus/dans

De theaters en de podiumkunsten in zijn geheel krijgen meer zicht op, en toegang tot, essentiële makers en producties van de nieuwe generaties. Met Days of Panama tonen we een jaarlijkse staalkaart van het genre op een toegankelijke manier.

Door meer én frequent circus/dans op podia en festivals te tonen, draagt House of Panama bij aan de ontsluiting van dit vaak nog relatief onbekende genre bij het grotere publiek.

2. ONDERBOUWING VAN DE AANVRAAG BIJ BRABANT C

In dit deel beschrijven we hoe House of Panama op duurzame wijze het cultuursysteem in Noord-Brabant en daarbuiten versterkt, met hoge kwaliteit, een levendig en betekenisvol netwerk en een innovatieve aanpak.

De artistieke aanpak en de manier van werken van Panama Pictures wekt grote belangstelling, waardering en betrokkenheid in binnen- en buitenland. Pia Meuthen is als choreograaf en artistiek leider ruimschoots erkend, ze wordt telkenmale geprezen om haar vermogen tot vernieuwen en verrassen. Ze weet unieke performers aan zich te binden en zet de deuren wijd open voor nieuw talent. Panama Pictures zou nog jarenlang op dezelfde voet kunnen voortgaan, maar voelt een grotere verantwoordelijkheid. Naast het artistiek produceren is Panama Pictures ook aanjager en inspirator van nieuwe bewegingen binnen het jonge genre circus/dans. Het is voor het gezelschap en de sector essentieel om continu in contact te zijn met de jongste generatie makers en met nieuwe ontwikkelingen. Als pionier onze kennis en ervaring verzamelen, ontsluiten en doorgeven hoort bij onze opdracht.

Er is grote behoefte aan een plek voor onderzoek en ontwikkeling op dit gebied. Die plek wil en kan House of Panama zijn. Het is niet voor niets dat Brabant de thuisbasis is, ook voor deze nieuwe ontwikkeling. Hier is door de aanwezigheid van avontuurlijk programmerende podia, circusfestivals en een dans- en circusopleiding een voedingsbodem voor kruisbestuivingen tussen genres. Hier voelt Panama Pictures zich thuis en erkend. In de onderzoeksfase (mei 22 – april 23) is deze aanname door het werkveld volmondig bevestigd. 's-Hertogenbosch is een logische plek om ons huis te bouwen.

Het artistieke team en de kernperformers van Panama Pictures verdiepen hun kennis en ervaring op het gebied van interdisciplinair werken. Nieuwe makers zoals Tea Time Company en Julian Vogel verbinden zich graag als associated artist aan het gezelschap; deze ervaring leert ons nu al dat deze formule zowel het gezelschap Panama Pictures als de associated artists in een stroomversnelling brengt. Deze makers vliegen na hun tijd in House of Panama uit en komen weer terug. Dat versterkt de positie van 's-Hertogenbosch en Noord-Brabant op dit gebied: hier worden de talenten gekoesterd en hier zijn ze vaak te zien.

Makers en performers op het grensvlak van dans en circus missen nu nog vaak een consistente plek om door te groeien. Die leemte vullen we graag op. Workshops, labs, residenties en presentatiedagen (Days of Panama) passen uitstekend binnen het concept House of Panama. Verbreding van activiteiten past bij de ontwikkeling van Panama Pictures en de aandacht die zij vraagt voor de discipline circus/dans in de podiumkunsten. Naast de grote(re) producties van Panama Pictures ontstaat zodoende ook ruimte voor kleine(re) producties van nieuwe aan ons verbonden makers. We richten ons bij de selectie van nieuwe makers voor de residenties en associated artists met name op performers uit de discipline circus; voor de meer dansgeoriënteerde makers zijn er immers al andere ontwikkelplekken.

Programmeurs van podia en festivals in binnen- en buitenland zullen zich bij House of Panama op de hoogte kunnen stellen van de laatste ontwikkelingen op het gebied van circus/dans. Professionals in de dans en het circus zullen door House of Panama uitgenodigd en uitgedaagd worden om kennis te delen en inzichten te ontwikkelen die het genre verder brengen. Daarin nemen we (nu al) een leidende rol. Op die manier strekt de werking van House of Panama zich ook uit naar andere gezelschappen en makers én naar nieuwe speelplekken in binnen- en buitenland.

TeaTime Company tijdens Trails and Traces,
foto: Angeline Swinkels

3. DE VOORWAARDEN VOOR EEN ONTWIKKELAANVRAAG BIJ BRABANT C

We laten in dit hoofdstuk zien dat we aansluiten bij de voorwaarden die Brabant C stelt, met nieuw en hoogwaardig aanbod, met grote betekenis voor (nieuw) toptalent. Het project House of Panama dient een (inter-)nationaal belang voor de discipline circus/dans en staat garant voor hoge culturele kwaliteit door middel van oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap.

Hoge culturele kwaliteit, internationale erkenning

De voorstellingen van **Panama Pictures** krijgen al jaren zonder uitzondering uitstekende beoordelingen door pers, professionals en, het allerbelangrijkst, een breed publiek van liefhebbers in alle leeftijdscategorieën. Pia Meuthen's oorspronkelijke en krachtige makerschap is meermalen bekroond, onder andere met de Prins Bernhard Cultuurprijs in 2018. De vaste plek van de voorstellingen van Panama Pictures op de nationale en internationale podia en festivals benadrukken de toekomstbestendigheid en het internationale aanzien van het gezelschap. De kwaliteit en internationale uitstraling van onze **associated artists** is de basis voor onze stevige samenwerking. Deze **toptalenten** vielen en vallen op door hun aanpak, hun internationale focus en hun toonaangevende samenwerkingspartners. Zo krijgt **Tea Time Company** inmiddels al ondersteuning van podia en festivals in Ierland en België, die hen ook presenteren. Het jonge gezelschap trad al op in de Verenigde Staten, India en Taiwan. De erkenning van Fonds Podiumkunsten (Nieuwe Makersregeling) illustreert hun potentie.

Julian Vogel wordt ondersteund door huizen en festivals in Zwitserland en Frankrijk en heeft een breed Europees netwerk. Zijn selectie voor Circus Next toont aan dat hij internationaal opvalt.

De voorwaarden kwaliteit en internationale uitstraling verbinden we ook aan onze toekomstige associated artists; het moeten toptalenten zijn in wiens ontwikkelkansen we geloven.

We laten goed cultureel ondernemerschap zien, in de traditie van Panama Pictures.

Panama Pictures heeft in de loop der jaren beheerst en vakkundig ondernemerschap getoond, onder de zakelijke leiding van respectievelijk Mieke Lamar en Gerda van de Kamp; dit vakmanschap en deze aanpak stellen we beschikbaar voor de ontwikkeling van House of Panama. Daarbij zijn we genereus met het kapitaal dat is opgebouwd: het netwerk, de kennis en ervaring, die passen bij het DNA van Panama Pictures. Het genre verder brengen en geloof in een duurzame en volhoudbare manier van werken zijn kernwaarden. De aanpak kenmerkt zich door een mate van gulheid en de wil tot delen, zonder de gestelde doelen uit het oog te verliezen.

House of Panama heeft draagvlak in Noord-Brabant en daarbuiten, bij publiek, podia, makers en stakeholders. De plek in de keten.

Hiervoor schetsten we al het draagvlak dat we vonden in de verkennende gesprekken over House of Panama. Vertegenwoordigers van gezelschappen, podia, opleidingen, festivals en individuele makers spraken zich uit over de wenselijkheid van een ontwikkeling als House of Panama. Ze denken en schrijven vol enthousiasme mee aan dit plan.

China Series, Julian Vogel, foto: Ben Nienhuis

Associated artists Julian Vogel en Tea Time Company presenteerden we aan ons publiek (onder andere tijdens Trails and Traces 2022) en dat is goed opgepikt, gewaardeerd en begrepen. Dat wijst erop dat er in Noord-Brabant, en ook daarbuiten, voor circus/dans een groot nieuw publiek te vinden is.

Met House of Panama pakt een begrijpelijke en logische plek in de keten opleiding **ACaPA** (Fontys, studenten en alumni) > **Makershuis Tilburg** (beginnende net afgestudeerde makers) > **PLAN Brabant** (doorontwikkelen van talent in Nederlandse context) > **House of Panama** (toptalent in internationale context).

4. ONZE ONTWIKKELVRAGEN VOOR 2023 EN 2024

House of Panama is in zekere zin al in aanbouw: Tea Time Company en Julian Vogel verbonden zich voor minstens twee jaar aan ons, we verzorgen al workshops en residenties, de sector (opleidingen, theaters en festivals) weet ons al te vinden als expert op het gebied van circus/dans. Nu moeten we de voorgestelde inhoudelijke en organisatorische verbreding en verdieping duidelijk vormgeven, we moeten de randvoorwaarden in beeld brengen en het concept House of Panama moet wereldkundig gemaakt worden.

Workshop Panama Pictures, foto: Jona Harnischmacher

Dat doen we in 2023 en 2024 aan de hand van de volgende onderzoeksvragen:

Hoe draagt House of Panama optimaal en duurzaam bij aan de verdere ontwikkeling van het genre circus/dans?

Concreet: werken onze uitgangspunten ook in de praktijk en wordt onze uitdaging aan de sector begrepen en opgepakt? Verbinden de juiste en voldoende mensen zich aan ons huis? Wat is ervoor nodig om voldoende nieuwe producties van hoge kwaliteit te doen ontstaan? Hoe bieden we de juiste ondersteuning aan jonge makers om ze optimaal te stimuleren in hun ontwikkeling?

Dit willen we onderzoeken en in beeld laten brengen door een kritische en bevoegen kenner van het genre, om zo zowel de artistiek-inhoudelijke als de organisatorische aspecten hiervan in beeld te krijgen. Deze vraag onderzoeken we graag onder leiding van de ervaren dramaturg en docent Theaterwetenschappen Guido Jansen. Hij heeft een ontwerp gemaakt voor het ontwikkelproces van de Artistieke Raad van House of Panama, dat als bijlage bij dit projectplan is gevoegd.

Om de organisatorische en inhoudelijke kant van House of Panama van buitenaf kritisch te monitoren en te bevragen, is er een klankbordgroep in oprichting, met Suzie Blok, Conny Janssen en Marco Gerris. Zij zijn allen experts op het gebied van dans, en weten hoe nieuwe 'huizen' kunnen functioneren.

Wat leert ons het eerste jaar House of Panama op het gebied van nieuw cultureel ondernemerschap?

Concreet: hoe kunnen we een gezonde financiële en organisatorische basis bieden aan de makers die zich aansluiten? Zijn fondsen, overheden en sponsors geïnteresseerd in de resultaten van deze aanpak? Lukt het om de wens tot delen om te zetten in een realistisch meerjarenplan? Gedurende de ontwikkelfase wordt de aanvraag 2025-2028 bij Fonds Podiumkunsten voorbereid, waarbij op deze vragen een antwoord moet komen. Die vergaarde kennis vormt de basis van een gedegen toekomstplan, gebaseerd op het concept House of Panama. Mogelijk zijn de opbrengsten ook de aanleiding tot een vervolgaanvraag bij Brabant C. (Internationalisering).

Deze onderzoeksvraag willen we beantwoorden door externen na te laten gaan in hoeverre deze aanpak werkt. We laten hen meekijken en hun oordeel geven (second opinion) op inhoudelijk, financieel en organisatorisch vlak. We vragen hiervoor een aantal externe deskundigen.

Hoe kan House of Panama in een internationale context opereren? Welke rol kunnen we pakken?

Samenwerking met huizen die vergelijkbaar werken, in Europa en daarbuiten, is onderdeel van het plan. Met hen delen we kennis op artistiek en zakelijk niveau en ontsluiten we internationale trajecten. Dit levert een netwerk op waarbinnen residenten op verschillende plekken hun werk verder kunnen ontwikkelen en presenteren.

Workshops en laboratoria kunnen stellen we open voor internationale gasten. In het verlengde daarvan ontstaan internationale coproducties met huizen in het buitenland. Huizen die al vergelijkbaar functioneren zijn **Les Subs** in Lyon (nu al coproductanten van Julian Vogel), **Theater Lofft** in Leipzig (nu al coproductant van nieuw werk van Panama Pictures) en **Irish Street Art & Spectacle Network** in Wexford (Ierland); Tea Time Company wordt al door hen ondersteund. We hebben behoefte aan voorbeelden, dit type huis bestaat nog niet in Nederland voor de combinatie circus en dans. Artistiek gezien is het interessant om in de toekomst uitwisselingen van residenties te bevorderen met deze internationale partners.

Hoe werkt House of Panama op passende wijze aan zichtbaarheid?

House of Panama maakt het genre circus/dans zichtbaar en neemt het publiek mee bij de totstandkoming van de producties. We binden het bestaande én het nieuwe publiek aan ons. We zien bij het organiseren van open repetities dat een potentieel breed publiek daar belangstelling voor heeft. Door een blik achter de schermen ontstaat meer waardering voor het werk, de performers en de makers. Een actuele en prangende vraag is hoe we House of Panama kunnen laden', zonder roofovername te plegen op (de reputatie van) de individuele makers en gezelschappen binnen het huis. Dit is een interessant marketingvraagstuk waar we de tijd voor nemen; we stellen hiervoor vooraf een aantal betekenisvolle parameters op.

5. WAAR HEEFT PANAMA PICTURES DE STEUN VAN BRABANT C VOOR NODIG?

Onze ontwikkelaanvraag richt zich enerzijds op (de kosten van) de **onderzoeken** die we willen doen in de eerste fase van House of Panama. Daarvoor verstrekken we gericht een aantal opdrachten.

De opbrengst daarvan zal zijn:

- Validatie van de door ons gekozen strategie, richting voor mogelijke bijstelling en optimalisatie.
- Externe monitoring van het proces en de organisatie door een deskundige klankbordgroep.
- Bouwstenen voor de aanvraag Kunstenplan 2025-2028, bij onder andere FPK, gemeente 's-Hertogenbosch en provincie Noord-Brabant.
- Uitgangspunten voor een mogelijke vervolgaanvraag bij Brabant C, gericht op de internationale ontwikkeling van ons gezelschap en House of Panama.

We hebben steun nodig voor de **nieuwe activiteiten** die we in 2023 en 2024 als House of Panama gaan organiseren:

- Onderzoekslabs; één in het najaar van 2023 en drie in 2024. Deze duren drie tot vier dagen per keer.
- Residenties met begeleiding op maat.
- Workshops en andere verdiepingsprogramma's met begeleiding op maat
- De eerste editie van Days of Panama in november 2024.
- Het coproduceren van de nieuwe voorstelling en de Nederlandse tournee van Julian Vogel, en zo zijn werk in Nederland introduceren, in 2024.

Anderzijds hebben we voor het komende anderhalf jaar extra budget nodig om de beoogde **shared services** te kunnen verlenen. We denken hierbij aan:

- Uitbreiden van het aantal uren van zakelijk leider Gerda van de Kamp, voor het zakelijk ondersteunen van associated artists en residenten.
- Extra inspanningen op het gebied van communicatie en marketing, om House of Panama en de activiteiten nationaal en internationaal bekend te maken.
- Extra inspanningen op het gebied van coaching, communicatie en marketing, artistiek advies om de residenten en associated artists in voldoende mate te kunnen faciliteren.
- Extra inzet op het begeleiden en monitoren van nieuwe aanvragen van associated artists bij fondsen en overheden.

Tot slot zijn extra middelen nodig voor het **toekomstbestendig maken** van de ontwikkeling die we met House of Panama inzetten. Dit omvat:

- Voorbereiden van de aanvragen door Panama Pictures bij FPK, de gemeente 's-Hertogenbosch en de provincie Noord-Brabant.
- Bezoeken van internationale partners, festivals en podia, om het netwerk te verstevigen.

De bijgevoegde begroting laat de verdeling van het gevraagde bedrag over de verschillende posten en de beide begrotingsjaren uitgesplitst zien.

Trails and Traces, foto: Angeline Swinkels

6. DRIE PERSPECTIEVEN; ONS VERGEZICHT

- Als **House of Panama** zich ontwikkelt zoals wij dat nu voor ons zien, dan werken we aan de daadwerkelijke en betekenisvolle ontwikkeling van het genre circus/dans.
- We gaan ontdekken of onze genereuze, onderzoekende en op delen gebaseerde aanpak tot voorbeeld kan strekken voor de culturele sector, en of deze manier van werken leidt tot een duurzame en volhoudbare toekomst van ons gezelschap en ons huis.
- We maken met deze ontwikkeling letterlijk en figuurlijk ruimte – voor nieuwe ontwikkelingen en voor de toekomstige generatie toonaangevende makers in ons genre.

BIJLAGE 1

Overzicht activiteiten Panama Pictures | Actieplan House of Panama

Activiteiten van Panama Pictures

Actieplan House of Panama

2023

- Grote zaal- en vlakke vloer producties
- Festivalproducties
- ImproXchange workshops, 2 x per jaar
- Stageplaatsen bij het gezelschap PP
- Begeleiden associated artists TeaTime Company
- Residentie Julian Vogel
- Coproductie met Fontys Dansacademie en ACaPA (o.v.)
- Begeleiding Cecilia Rossi

- Begeleiden verkoop Nederlandse tour associated artist Julian Vogel
- Een onderzoekslab
- Start artistieke raad
- 1 nieuwe residentie met begeleiding op maat
- Start klankbordgroep
- Start onderzoek toekomstige organisatie en financiering
- Start onderzoek internationaal netwerk

2024

- Grote zaal- en vlakke vloer producties
- Festivalproducties
- ImproXchange workshops, 2 x per jaar
- Stageplaatsen bij het gezelschap PP
- Begeleiden associated artists Tea Time Company
- Residentie Julian Vogel
- Residentie Framing Effect
- Coproductie met Fontys Dansacademie en ACaPA (o.v.)
- Begeleiding Cecilia Rossi

- 4 nieuwe residenties met begeleiding op maat
- 3 onderzoekslabs
- Artistieke Raad
- Klankbordgroep
- Festival Days of Panama
- Oriëntatie op de toekomstige werving van nieuwe associated artist(s)
- Begeleiden en coproduceren van de Nederlandse tournee van Julian Vogel
- Afronding onderzoek toekomstige organisatie en financiering
- Voortzetting onderzoek internationaal netwerk
- Internationale workshops

BIJLAGE 2

Onze uitgangspunten voor House of Panama

- Panama Pictures wil met House of Panama genereus zijn met expertise, ervaringen, netwerk en kwaliteiten.
- Panama Pictures wil als gezelschap en aanjager letterlijk en figuurlijk haar verworven ruimte delen.
- Panama Pictures wil met House of Panama een uitdagende en stimulerende omgeving creëren voor geassocieerde makers en activiteiten, zonder haar artistieke stempel te zetten - het gaat om verwantschap.
- De makers die zich aan House of Panama verbinden behouden hun eigen signatuur.
- Research en het zichtbaar maken van maakprocessen in circus/dans krijgt volop de ruimte bij House of Panama. Deze kennis en ervaring wordt ruimhartig gedeeld.
- House of Panama maakt de kernwaarden en opgebouwde expertise van circus/dans voor de toekomst beschikbaar. De opleidingen dans en circus zullen onze invloed merken en kunnen benutten.
- De bewoners van het huis zijn betrokken bij elkaars werk en hebben een gezamenlijk artistiek overleg, waarin ze elkaar bevragen (wat houdt je bezig? waar loop je tegenaan?) en waar ze gezamenlijk de koers van het huis bepalen. We werken horizontaal.
- De bewoners kijken samen vooruit (thematische en organisatorische planning van komende seizoenen) en gaan gezamenlijk verbanden aan met podia en partners. Ze onderzoeken bijvoorbeeld de verdieping en uitbreiding van het publiek en bepalen samen de koers van het huis.
- House of Panama gaat langdurige relaties aan met makers, blijft de performers en makers volgen op hun weg en biedt ze een internationale context aan.
- Instroom en uitstroom gaan op een kwalitatieve, geleidelijke wijze.